

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 200/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen urheilijoiden sosiaaliturvasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Furuholmin /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 200/2023 vp:

Miten hallitus aikoo turvata urheilijoiden toimeentuloa ja oikeudenmukaista kohtelua työttömyysturvassa sekä huomioida urheilijoiden aseman sosiaaliturvaa uudistettaessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Urheilijalla on oikeus peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen melkein samoin edellytyksin kuin muillakin työttömillä työnhakijoilla. Urheilutoiminta on yksi niistä työaikajärjestelyiltään epätavallisista aloista, joiden työssäoloehdon kertymiseen on säädetty poikkeus. Urheilijalla ei kuitenkaan ole urheilijana työllistymisen perusteella oikeutta palkansaajan ansiopäivärahaan, koska urheilijalle maksettavasta palkasta ei peritä työttömyysvakuutusmaksuja, eikä urheilijana tehtyä työtä katsota palkansaajan työssäoloehto kerryttäväksi työksi. Urheileminen ei myöskään aina täytä työsuhteen tunnusmerkkejä. Yrittäjinä toimivilla yksilöurheilijoilla on nykyäänkin joissakin tapauksissa mahdollista liittyä yrittäjiä vakuuttavaan työttömyyskassaan ja saada ansiopäivärahaa.

Henkilön tekemää työtä arvioidaan työttömyysturvajärjestelmässä työttömyysturvalain palkansaajia tai yrittäjiä koskevien säännösten perusteella. Yrittäjän eläkelain mukaan yrittäjällä tarkoitetaan muun muassa henkilöä, joka tekee ansiotyötä olematta työ- tai virkasuhteessa. Tällaista henkilöä pidetään yrittäjänä myös työttömyysturvajärjestelmässä. Jos kyse ei ole työ- tai virkasuhteesta taikka yrittäjänä tehdystä työstä, työtä arvioidaan työttömyysturvalain niin sanottua omassa työssä työllistymistä koskevien säännösten perusteella. Omassa työssä työllistymistä koskevat työttömyysturvalain säännökset ovat hyvin samankaltaiset yrittäjiä koskevien säännösten kanssa.

Pelkästään se seikka, että työnhakijan katsotaan työllistyvän yrittäjänä tai omassa työssä, ei estä työttömyysetuuden saamista. Jos yritystoiminnan tai oman työn vaatima työmäärä on niin suuri, että se on esteenä kokoaikatyön vastaanottamiselle, työllistyminen on päätoimista, eikä työttömyysetuuden ole oikeutta. Jos työllistyminen on sivutoimista, työttömyysetuutta voidaan maksaa soviteltuna, eli työnhakijan mahdollisesti saamat työtulot otetaan huomioon maksettavan etuuden määrässä.

Työnhakijan ammattitaidon ylläpitäminen myötävaikuttaa myöhempiin mahdollisuuksiin saada työtä eikä se vaikuta oikeuteen saada työttömyysetuutta. Ammattuurheilijan työllistymisen pää- tai sivutoimisuutta arvioitaessa otetaan huomioon muun muassa urheilijan työsopimuksen tai muun niin sanotun urheilijasopimuksen sisältö. Ammattuurheilijoiden kohdalla on otettava huomioon myös se, ettei työttömyysturvaa ole tarkoitettu urheilijan työhön kuuluvan harjoittelun aikaisen toimeentulon turvaamiseen. Tämä on eri asia kuin tavanomainen työttömyysaikainen ammattitaidon ylläpitäminen.

Urheilijoiden toimeentuloturvaan liittyviä kysymyksiä on viime vuosina pohdittu sosiaaliturvakomitean työssä ja Liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) alaisessa Urheilijoiden toimeentuloturvan ja koulutuksen –alatyöryhmässä. Sosiaaliturvakomitea esitti välimietinnössään, että urheilijoiden työttömyysturvaan liittyviä kysymyksiä tulisi arvioida osana yritystoiminnan ja omassa työssä työllistymisen pää- ja sivutoimisuuden arviointiin liittyvää kehittämistyötä.

Hallitus on ohjelmassaan sitoutunut korjaamaan urheilijoiden sosiaali-, työttömyys- ja eläketurvan puutteita. Vielä on liian varhaista ottaa kantaa keinoihin, joilla hallitusohjelmassa esitettyyn tavoitteeseen vastataan. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole jatkossakaan, että sosiaaliturvasta muodostuisi palkkaa, palkkioita tai esimerkiksi apurahoja korvaava etuus.

Helsingissä 1.12.2023

Työministeri Arto Satonen

VN/32692/2023-STM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: